

LOKAL MÅLBESKRIVNING FÖR ST-UTBILDNING I KARDIOLOGI

HJÄRTKLINIKEN, DANDERYDS SJUKHUS

ÖVRIGT

BÖCKER

ESC

Camm AJ et al, editors. *The ESC Textbook of Cardiovascular Medicine*. 2nd ed. New York: Oxford University Press; 2009.

Braunwald

Mann DL et al, editors. *Braunwald's Heart Disease: A Textbook of Cardiovascular Medicine*, 10th ed. Philadelphia: Saunders Elsevier; 2011.

Kahan & Nyström

Kahan T och Nyström F, *Hypertoni och 24-timmars mätning av blodtryck*. Lund: Studentlitteratur; 2009

MÅLBESKRIVNINGAR

S08: Socialstyrelsens målbeskrivning för ST-läkare 2008 (SOSFS 2008:17)

<https://www.socialstyrelsen.se/ansokaomlegitimationochintyg/bevis,specialistkompetens/Documents/stmal-kardiologi.pdf>

S15: Socialstyrelsens målbeskrivning för ST-läkare 2015 (SOSFS 2015:8)

<https://www.socialstyrelsen.se/publikationer2015/2015-4-5>

Mål SvKF: Svenska Kardiologföreningens målbeskrivning (rev. 2015)

<http://www.cardio.se/malbeskrivning>

NÄTRESURSER

ESC guidelines: ESC Clinical Practice Guidelines list

<http://www.escardio.org/Guidelines-&Education/Clinical-Practice-Guidelines/ESC-Clinical-Practice-Guidelines-list/listing>

ESCeL-onlinekurs: ESC eLearning Platform – General Cardiology

Kräver registrering för inloggning (gratis)

http://learn.escardio.org/lp/escgeneralcardiology_cpd_programme/knowledge

Läkartidningen

www.lakartidningen.se

Socialstyrelsen: Nationella Riktlinjer för Hjärtsjukvård

<http://www.socialstyrelsen.se/nationellariklinjerhartsjukvard>

INSTRUKTIONER

- **S08** och **S15** refererar till 2008 respektive 2015 års målbeskrivning från Socialstyrelsen
- Icke färgkodade rutor under "Metod" innebär att metoden är klinikbunden eller en kurs
- Gulmarkerade rutor i dokumentation innebär krav från Socialstyrelsen
- [Blåmarkerade länkar](#) är klickbara och hänvisar direkt till nätresursen

Fas	S08	S15	Placering	Mål SvKF	Metod	Dokumentation
Hjärttumörer och kardiell påverkan vid icke kardiell tumörsjukdom						
Mål: Att ha kunskap om utredning och kännedom om behandling av hjärttumörer						
Sen	8.	c10.	HKCN Avd 96	Att kunna redogöra för klassifikation, epidemiologi, patofysiologi, differentialdiagnoser, symtom och prognos vid: • Primära benigna och maligna hjärttumörer • Metastassjukdom i hjärta inklusive lymfom Att kunna kliniska tecken på systemmanifestationer, systemiska embolier och lungembolier, tecken till obstruktion av blodflöde (ex förmaksmyxom), perikardengagemang (konstriktion och tamponad). Att kunna välja adekvat bilddiagnostik. Att i nära samarbete med andra specialiteter kunna handlägga patienter med tumörsjukdom i hjärtat. Att ha kännedom om kardiovaskulär påverkan vid maligniteter och följder av cellgiftsbehandling, strålning och cancerkirurgi.	☐ Braunwald: Diseases of the heart, pericardium, and pulmonary vasculature bed – Primary Tumors of the Heart ☐ ESC: Tumours of the Heart ☐ Genomföra ESCeL-onlinekurs: Oncology of the Heart ☐ Läkartidningen: Förmaksmyxom kan debutera som TIA eller stroke ☐ ESC Guidelines: Acute and Chronic Heart Failure – Cancer http://eurheartj.oxfordjournals.org/content/ehj/37/27/2129.full.pdf	☐ Intyg om godkänd kurs (S08: 8)(S15: c10). ☐ Godkänd ESCeL-kurs.
Medfödda hjärtfel hos vuxna (GUCH)						
Mål: Att kunna bedöma vilka symtom som är allvarliga och kunna ge behandling i akutsituation. Att kunna handlägga patienter med enklare GUCH samt bedöma när patient ska remitteras till GUCH-centra.						
Sen	9.	c10.	AKM Avd 97	Att förstå kardiell embryologi och utveckling. Att kunna redogöra för patofysiologi, naturalförlopp, de viktigaste behandlingsaspekterna och komplikationer vid: • Bindvävssyndrom (Marfan, Ehler-Danlos)	☐ Braunwald: Congenital Heart Disease – Anatomy and embryology + Pathologic consequences of congenital cardiac lesions + Specific cardiac defects ☐ Braunwald: Congenital Heart Disease – Evaluation of the patient with congenital heart disease ☐ ESC: Congenital Heart Disease in Children and Adults	☐ Intyg om godkänd kurs (S08: 9)(S15: c10). ☐ Godkänd ESCeL-kurs. ☐ Guidelines-skrivning (GUCH)

			• Förmaksseptumdefekter (ASD) • Kammarseptumdefekter (VSD) • Fallots tetrad • Öppetstående ductus arteriosus • Coarctation av aorta (CoA) • Transposition av de stora kärlen (TGA) • Ebsteins anomali • Eisenmengers syndrom • Pulmonalisstenos • Aortastenos Att kunna beskriva mer ovanliga anomalier såsom lungvensanomalier, kongenitala koronarkärlsanomalier, tricuspidalisatresi och kongenitalt korrigerad transposition av de stora kärlen. Att kunna bedöma vilka symtom som är allvarliga och kunna ge behandling i en akutsituation. Att kunna välja lämplig bilddiagnostisk metod för utredning. Att kunna utvärdera och handlägga patienter med enklare GUCH. Att kunna bedöma när patient ska remitteras till GUCH-centra. Att kunna tillämpa riktlinjer för antikoagulation och endokarditprofylax vid dessa tillstånd. Att kunna bedöma uppföljningsbehov och livsstilsrådgivning för dessa patienter. Att kunna bedöma behov av genetisk rådgivning och prenatal diagnostik samt de specifika etiska problem som föreligger.	□ <u>ESC guidelines: Grown-Up Congenital Heart Disease (2010)</u> http://eurheartj.oxfordjournals.org/content/ehj/31/23/2915.full.pdf □ <u>Socialstyrelsen: Nationella riktlinjer för Hjärtsjukvård</u> – Kapitel E05-09, E10-11 □ <u>Genomföra ESCeL-onlinekurs: Congenital Heart Disease in Adult Patients</u> □ <u>Video: Heart Embryology video (University of Washington)</u> https://www.youtube.com/watch?v=5DIUk9IXUaI □ <u>Kurs: Klaffel, aortasjukdom och GUCH – teori och hjärtauskultation</u>	

Genetik vid hjärtsjukdom						
Mål: Att ha kännedom om nedärvda kardiovaskulära sjukdomar						
Sen	9.	c10.	HKCN	Att ha kännedom om Mendelsk nedärvning av monogena sjukdomar: autosomal dominant, autosomal recessiv, könsbunden och mitokondriell nedärvning. Att ha kännedom om principerna för nedärvning av polygenetiska kardiovaskulära sjukdomar (hypertension, diabetes mellitus, dyslipidemier). Att ha kännedom om de viktigaste monogena hjärtkärlsjukdomarna: • Familjära kardiomyopier • Familjära aortopier • Familjära arytmier • Familjära dyslipidemier Att kunna identifiera och ge basal vägledning till familjemedlemmar som löper risk att vara bärare av kardiovaskulära sjukdomsanlag. Att vara medveten om de speciella etiska problem som genetiska sjukdomar kan medföra. Att kunna identifiera patienter som ska remitteras till enheter/centra specialiserade för genetisk diagnostik och specialiserad genetisk vägledning.	☐ Braundwald: Molecular biology and genetics – Principles of Cardiovascular Molecular Biology and Genetics + Inherited Causes of Cardiovascular Disease + Genetics of Cardiac Arrhythmias ☐ ESC: Genetics of Cardiovascular Diseases ☐ <u>Genomföra ESCeL-onlinekurs: Genetic</u> ☐ <u>Socialstyrelsen: Nationella riktlinjer för Hjärtsjukvård – Genetisk hjärt-kärlsjukdom och medfödda hjärtfel</u> ☐ <u>Läkartidningen: Vuxna med medfött hjärtfel</u> http://www.lakartidningen.se/OldPdfFiles/2001/22418.pdf	☐ Intyg om godkänd kurs (S08: X, S15:X). ☐ Godkänd ESCeL-kurs.
				Att ha kännedom om kromosomavvikelse kopplade till hjärtkärlsjukdom (trisomier; speciellt trisomi 21).	☐ <u>Socialstyrelsen: Trisomi-mosaiksyndrom</u> http://www.socialstyrelsen.se/ovanligadiagnoser/trisomi-mosaiksyndrom	

Graviditet och hjärtsjukdom						
Mål: Att kunna handlägga hjärtsjukdom i samband med graviditet						
Tidig Sen	9.	c10.	AKM HKCN Konsult	Att kunna redogöra för hur graviditet, förlossning och postpartumperiod påverkar hemodynamik hos den friska kvinnan samt kvinnor med hjärtsjukdom eller aortasjd. Att kunna identifiera kvinnor med hög risk för kardiella komplikationer inklusive preeklampsi och arytm, vilka kan vara i behov av kardiell intervention före/under graviditet. Att ha kännedom om moderns och fostrets risk vid olika typer av diagnostik och kardiella interventioner. Att ha kännedom om kardiella kontraindikationer för graviditet och indikationer för genetisk rådgivning vid ärftliga sjukdomar. Att ha kännedom om betydelsen av hjärtsjukdom för valet av preventivmedelsmetod. Att ha kunskap om hjärtkärlläkemedel under graviditet och amning inklusive handläggning av antikoagulation vid klaffprotes. Att behärska kliniska tecken, symtom, akut diagnostik och behandling av akut hjärtkärlsjukdom hos gravida inkl. lungemboli, aortadissektion och hjärtinfarkt.	☐ Braunwald: Cardiovascular disease in special populations - Pregnancy and Heart Disease ☐ ESC: Pregnancy and Heart Disease ☐ ESC guidelines: Cardiovascular Disease during Pregnancy (2011) https://www.escardio.org/static_file/Escardio/Guidelines/publications/PREGN_Guidelines-Pregnancy-FT.pdf ☐ Circulation: Cardiovascular Physiology of Pregnancy (2014) http://circ.ahajournals.org/content/130/12/1003 ☐ Genomföra ESCeL-onlinekurs: Pregnancy and Heart Disease ☐ Delta på föreläsning om hemodynamik och kardiovaskulär sjukdom i samband med graviditet	☐ Intyg om godkänd kurs (S08: 9)(S15: c10). ☐ Godkänd ESCeL-kurs. ☐ Intyg om genomgången HLR-utbildning.
				Att behärska A-HLR på gravid kvinna.	☐ Delta vid A-HLR-undervisning (gravid kvinna)	
				Att behärska diagnostik, utredning, behandling och prognos vid peripartumkardiomyopati. Att kunna handlägga dessa patienter i multidisciplinärt samarbete.	☐ Euro J Heart Fail: Current state of knowledge on aetiology, diagnosis, management, and therapy of peripartum cardiomyopathy (2010). http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1093/eurjhf/hfq120/epdf ☐ Läkartidningen: Peripartumkardiomyopati http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2013/06/Peripartumkardiomyopati-fruktad-diagnos-som-ofta-missas/	

Preventiv kardiologi						
Mål: Att kunna värdera och behandla patienter med riskfaktorer för kardiovaskulär sjukdom						
Tidig	11.	c12.	AKM HKCN Avd 94	Att kunna definiera och identifiera riskfaktorer för hjärtkärlsjukdom både för enskilda individer och i samhället. Att kunna bedöma kardiovaskulär sjukdomsrisik och vinst av riskfaktorintervention för den enskilda individen. Att kunna bidra till det globala arbetet med att minska sjuklighet och dödlighet i hjärtkärlsjukdom genom att kommunicera vikten av prevention till allmänheten. Att ha god kännedom om sjukdomsförebyggande metoder och kunna ge råd avseende ohälsosamma levnadsvanor: • rökning • fysisk inaktivitet • gynnsamma matvanor • alkoholkonsumtion Att behärska utredning och behandling avseende: • Dyslipidemier • Nedsatt glukostolerans / Diabetes mellitus • Nedsatt njurfunktion • Obstruktiv sömnapné • Hypertension inklusive komplikationer i målorgan (hjärna, blodkärl, njurar) • Obesitas Att behärska riskskattningssystem för att skatta global kardiovaskulär risk för en individ. Att ha god kännedom om sjuksköterskebaserad mottagningsverksamhet. Att kunna leda multidisciplinära team för se-	☐ Braunwald: Preventive cardiology ☐ ESC: Prevention of Cardiovascular Disease + Hypertension + Diabetes Mellitus and Metabolic Syndrome ☐ Kahan & Nyström: Hypertoni och 24-timmars mätning av blodtryck ☐ ESC guidelines: CVD Prevention in clinical practice (2016) ☐ http://eurheartj.oxfordjournals.org/content/early/2016/06/08/eurheartj.ewh106.full.pdf ☐ ESC guidelines: Diabetes, Pre-Diabetes and Cardiovascular Diseases developed with the EASD (2013) ☐ http://eurheartj.oxfordjournals.org/content/ehj/34/39/3035.full.pdf ☐ ESC guidelines: Arterial hypertension (2013) ☐ http://eurheartj.oxfordjournals.org/content/ehj/34/28/2159.full.pdf ☐ ESC guidelines: Dyslipidaemias (2011) ☐ http://www.escardio.org/static_file/Escardio/Guidelines/publications/DYSLIPguidelines-dyslipidemias-FT.pdf ☐ Socialstyrelsen: Nationella riktlinjer för Hjärtsjukvård – Kapitel A03 ☐ SBU: Måttligt förhöjt blodtryck (2007) ☐ Läkemiddelsverket: Att förebygga aterosklerotisk hjärtkärlsjukdom med läkemedel – behandlingsrekommendation ☐ Akut hjärtsjukvård: Riskvärdering, prevention och utskrivning vid kranskärlssjukdom ☐ Genomföra ESCeL-onlinekurs: Cardiovascular prevention ☐ Föreläsning/kurs i 24-timmars blodtrycksmätning ☐ Tolka 24-timmars blodtryck under handledning ☐ Delta vid ST-undervisning i tema "Prevention" ☐ Auskultation på kranskärls-/sviktmottagning	☐ Intyg om godkänd kurs (S08: 11)(S15: c12). ☐ Intyg om signeringsrätt för 24 h blodtrycksmätning. ☐ Godkänd ESCeL-kurs

				kundärprevention och rehabilitering av patienter efter hjärtinfarkt, PCI och hjärtkirurgi. Att kunna bedöma och värdera sekundärpreventiva insatser och rehabiliteringsprogram. Att kunna ge råd och instruktioner rörande fysisk aktivitet och träning, arbete, levnadsvanor och trafikföreskrifter till patienter med hjärtsjukdom.		
			Avd 94	Att kunna bedöma och handlägga komplikationer efter genomgången hjärt-/thoraxkirurgi.	☐ PM? Nätresurs?	
Idrottskardiologi						
Mål: Att ha kunskap om nytta och risker med fysisk träning hos friska och hjärtsjuka						
	9. 11.	c10. c12.	HKCN Arymott	Att ha kunskap om nytta och risker med fysisk träning hos friska och hjärtsjuka. Att ha kännedom om screening för att identifiera personer med hög risk för plötslig död vid fysisk ansträngning. Att ha kunskap om rådgivning angående fysisk träning vid hjärtsjukdom. Att ha kännedom om effekter av läkemedel och droger vid fysiskt träning.	☐ Braunwald: Cardiovascular disease in special populations – Exercise and Sports Cardiology ☐ Genomföra ESCeL-onlinekurs: Physical activity and sport in primary and secondary prevention ☐ FYSS: Fysisk aktivitet vid kranskärslssjukdom http://fyss.se/wp-content/uploads/2015/02/FYSS-kapitel_Kransk%C3%A4rlssjukdom.pdf ☐ FYSS: Fysisk aktivitet och plötslig hjärtdöd http://fyss.se/wp-content/uploads/2015/02/FYSS-kapitel_FA-och-pl%C3%B6tslig-hj%C3%A4rtd%C3%B6d.pdf ☐ Läkartidningen: Fysisk aktivitet – nya vägar och val i rekommendationerna för vuxna http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2015/11/Fysisk-aktivitet--nya-vagar-och-val-i-rekommendationerna-for-vuxna/ ☐ Heart: Cardiac effects of anabolic steroids http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1768197/pdf/hrt09000473.pdf	☐ Godkänd ESCeL-kurs.